

**Календарно-тематичне
планування
із зарубіжної літератури
у 10 класі
на 2023-2024 навчальний рік**

Програма. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА. 10 – 11 класи. Рівень стандарту
Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
(наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)

Авторський колектив програми:

голова – учитель-методист зарубіжної літератури Л. П. Юлдашева; наукові консультанти – д. філол. н., проф. О. М. Ніколенко, д. пед. н., проф. О. О. Ісаєва, д. пед. н., проф. Ж. В. Клименко, к. філол. н., проф. Ю. І. Ковбасенко, к. пед. н., ст. наук. співр. В. В. Снегірьова, к. пед. н., доц. А. О. Мельник, к. пед. н., доц. О. В. Орлова; ст. викл. О. К. Бицько, члени групи – учителі-методисти зарубіжної літератури О. В. Гученко, І. І. Звершховська, Ж. В. Костюк, В. Г. Макаренко, Н. В. Онищенко, Н. І. Підгорна, О. В. Пітерська, Т. П. Сегеда, О. О. Семенюк, І. О. Смірнова, С. О. Тихоненко, В. Г. Туряниця

Підручник:

Ісаєва О.О. Зарубіжна література : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти. / О.О. Ісаєва, Ж.В. Клименко, А.О. Мельник. – К. : УОВЦ «Оріон», 2018

Розвиток мовлення - 4 год.

Позакласне читання - 2 год.

Контрольні роботи - 4 год.

№	Зміст	К-сть год.	Дата	Факт. проведено
I.	Вступ. Оригінальна і перекладна література в сучасному світі	1		
1.	Значення художньої літератури для людини й людства ХХІ століття. Оригінали й переклади художніх творів, їхня роль у розвитку особистості. Перекладна література як важливий складник вітчизняної культури й чинник формування української нації.	1		
II.	Золоті сторінки далеких епох	5		
2.	Етапи й шедеври античності (огляд). <i>Гомер</i> . Міфологічні, пригодницькі й побутові елементи в <i>«Одіссеї»</i> (1-2 уривки). Уславлення людського розуму, вірності, винахідливості й допитливості. Засудження беззаконня, насильства й несправедливості та самовпевненості й марнославства. Образ Одісея. <i>(ТЛ) Міф, епічна поема.</i>	1		
3.	Специфіка італійського Відродження, його етапи, представники. <i>Данте Аліг'єрі. «Божественна комедія» (Пекло, I, V).</i> Роль Данте Аліг'єрі в історії європейської культури.	1		
4.	Поема <i>«Божественна комедія»</i> як філософсько - художній синтез середньовічної культури й утілення ідей раннього Відродження Особливості композиції поеми. Жанрова своєрідність твору.	1		
5.	Ренесанс в Англії. Здобутки й представники. <i>Вільям Шекспір «Гамлет».</i> Здобутки	1		

	драматургії В. Шекспіра. Філософські та моральні проблеми в трагедії «Гамлет».			
6.	Вільям Шекспір «Гамлет». Провідні мотиви твору. Художній простір (данське королівство як символ). <i>(ТЛ) Вічний образ, трагедія.</i>	1		
7.	РМ № 1. Гамлет – вічний образ світової літератури. Багатогранність шекспірівських характерів. Відкритість твору в часі, його рецепція та інтерпретації в наступні епохи.	1		
8.	Контрольна робота № 1. Золоті сторінки далеких епох (вір).	1		
III.	Проза й поезія пізнього романтизму та переходу до реалізму XIX ст.	5		
9.	Специфіка переходу від романтизму до реалізму. Романтизм у Німеччині. Ернст Теодор Амадей Гофман. Гофман як представник гротескної течії романтизму. Віхи мистецького шляху. «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер».	1		
10.	Гофман. «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Протиставлення філістерів та ентузіастів як провідний конфлікт творчості Е. Т. А. Гофмана.	1		
11.	Гофман. «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Особливості сюжету й композиції повісті. Гротескні образи. Викривальний зміст твору. Символіка. <i>(ТЛ) Гротеск, фантастика, соціальна сатира</i>	1		

12.	Розвиток романтизму в США, видатні представники. Волт Вітмен. «Листя трави» (1-2 уривки). Місце В. Вітмена в літературному процесі США. Особливості світобачення митця. Зв'язок збірки «Листя трави» з історією та життям Америки. Тематика, проблематика, композиція збірки «Листя трави».	1		
13.	РМ № 2. Образ ліричного героя. Символи. Традиції й художнє новаторство В. Вітмена. (ТЛ) Верлібр.	1		
14.	Контрольна робота № 2. Проза й поезія пізнього романтизму та переходу до реалізму XIX ст. (тест).	1		
15.	ПЧ № 1. А. Гавальда «Я її кохав. Я його кохала».	1		

IV.	Роман XIX ст.	6		
16.	Роман як жанр літератури, його формування і провідні ознаки. Різновиди роману XIX ст., національна своєрідність. Густав Флобер. «Пані Боварі». Значення Г. Флобера для розвитку реалізму. Конфлікт романтичних ілюзій та дійсності в романі. Сюжет і композиція роману. Зображення суспільства (ТЛ) Роман та його різновиди, індивідуальний стиль.	1		
17.	РМ № 3. Еволюція Емми Боварі.	1		
18.	Густав Флобер. «Пані Боварі». Образи обивателів. Об'єктивний стиль Г. Флобера. Психологічні деталі. Боваризм як суспільно-психологічне явище.	1		
19.	Оскар Вайльд . «Портрет Доріана Грея». Ідейно-естетичні погляди і творчий шлях митця. Система образів.	1		
20.	Оскар Вайльд . «Портрет Доріана Грея». Проблема краси й моралі в романі.	1		
21.	Оскар Вайльд . «Портрет Доріана Грея». Еволюція головного героя. Роль фантастики у творі. Символіка. Традиції і новаторство О. Вайльда в жанрі роману.	1		
22.	Контрольна робота № 3. Роман XIX ст. (вір)	1		
V.	Перехід до модернізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці	5		

23.	Модернізм як літературно-мистецький напрям кінця XIX – початку XX ст. Течії раннього модернізму: символізм, імпресіонізм, неоромантизм. <i>(ТЛ)</i> Модернізм, символізм, імпресіонізм, неоромантизм, символ.	1		
24.	Шарль Бодлер. «Квіти зла» («Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія»). Ш. Бодлер – пізній романтик і зачинатель модернізму. Збірка «Квіти зла» (загальна характеристика). Образи, символи, особливості поетичної мови.	1		
25.	Теоретичні засади й художні відкриття поезії французького символізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці. Поль Верлен. Естетичні погляди поета у вірші «Поетичне мистецтво».	1		
26.	РМ № 4. Зображення пейзажів природи і душі в «Осінній пісні». Сугестивність, музичність, живописність лірики.	1		
27.	Артюр Рембо. Художнє новаторство А. Рембо. Поєднання рис імпресіонізму й символізму в сонеті «Голосівки». Образ ліричного героя у вірші «Моя циганерія».	1		
VI.	Драматургія кінця XIX – початку XX століття	2		
28.	Зміни в драматургії на межі XIX–XX ст. Моріс Метерлінк «Синій птах». М. Метерлінк як теоретик і практик «нової драми». Концепція символістського театру. Ідея одухотворення життя й відновлення втрачених зв'язків у драмі-феєрії «Синій птах».	1		

29.	<i>Моріс Метерлінк «Синій птах».</i> Особливості розвитку сюжету. Роль фантастики. Символіка образів. Тракткування фіналу. (ТЛ) «Нова драма», дія (зовнішня і внутрішня), символ, підтекст, драма-феєрія.	1		
VII	Сучасна література в юнацькому читанні	4		
30.	<i>Йоанна Ягелло. «Кава з кардамоном».</i>	2		
31.	Й. Ягелло – польська письменниця, авторка творів для дітей та молоді. Синтез підліткової повісті (стосунки в родині, перше кохання) та детективу (розгадування сімейної таємниці).			
32.	<i>Йоанна Ягелло. «Кава з кардамоном».</i>	2		
33.	Проблема батьків і дітей. Образ головної героїні. Мова твору. (ТЛ) Класична і масова література. Художність.			
34.	Контрольна робота № 4. Перехід до модернізму. Драматургія кінця ХІХ – початку ХХ століття. Сучасна література в юнацькому читанні (тест).	1		
35.	<i>ПЧ № 2. Ніл Річард Мак Кіннон Гейман «Кораліна».</i> Моральний вибір людини, стосунки батьків і дітей.	1		

Для вивчення напам'ять

1. В. Шекспір «Гамлет» (один із монологів Гамлета за вибором учителя).
2. В. Вітмен (1 уривок за вибором учня).
3. П. Верлен (1 вірш за вибором учня).

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів

Предметні компетенції	Ключові компетенції
Вступ	
<p>Учень / учениця</p> <p>Знаннєвий компонент розуміє значення художньої літератури для розвитку суспільства та особистості; знає особливості художнього перекладу, його різновиди;</p> <p>Діяльнісний компонент з'ясовує сутність діалогу автора й читача, діалогу культур у процесі читання художньої літератури; уміє користуватися фондами бібліотек, зокрема електронних мережевих бібліотек;</p> <p>Ціннісний компонент усвідомлює духовні цінності, утілені у творах літератури й мистецтва;</p>	<p>Учень / учениця</p> <p>Спілкування державною мовою тлумачить поняття «автор», «читач», «діалог культур», «оригінал», «художній переклад»;</p> <p>Спілкування іноземними мовами знає вислови зарубіжних митців про літературу й культуру іноземною мовою (за умови володіння нею);</p> <p>Математична компетентність на підставі прочитаного виокремлює головну та другорядну інформацію;</p> <p>Інформаційно-цифрова компетентність знає електронні сайти українських бібліотек, використовує їх у процесі навчання й читання художньої літератури; створює електронну продукцію (презентації, буктрейлери тощо) для популяризації улюблених книжок;</p> <p>Уміння вчитися використовує різні джерела довідкової інформації (словники, енциклопедію, он-лайн ресурси) для отримання нових знань;</p> <p>Соціальна та громадянська компетентності толерантно ставиться до культурних надбань інших народів;</p> <p>Обізнаність та самовираження у сфері культури усвідомлює роль художньої літератури для світового культурного поступу;</p> <p>Екологічна грамотність і здорове життя розуміє значення читання художньої літератури для духовного здоров'я людини як спосіб протидії насильству,</p>

агресії та іншим негативним явищам сучасного світу.

Золоті сторінки далеких епох

Учень / учениця

Знаннєвий компонент

дає стислу характеристику літератури античності та Відродження; називає видатних представників античної та ренесансної культури; знає основні відомості про Гомера, Данте і В. Шекспіра; розуміє вплив творчості Гомера, Данте і В. Шекспіра на українську літературу й світовий літературний процес; дає загальну характеристику змісту творів; називає імена відомих українських перекладачів творів античності й Відродження;

Діяльнісний компонент

аналізує ідейно-тематичний зміст, сюжет, особливості композиції, проблематику поем «Одіссея» та «Божественна комедія» (за прочитаними уривками), трагедії «Гамлет»; визначає міфологічні, пригодницькі й побутові елементи в «Одіссеї»; характеризує стиль гомерівської оповіді, концепцію світу і людини в «Божественній комедії», образи Одиссея і Гамлета, жанрову своєрідність творів; висловлює ставлення до літературних персонажів; аргументує, чому образ Гамлета став «вічним»; визначає провідні мотиви трагедії «Гамлет», роль монологів у розкритті образу головного героя;

узагальнює результати аналізу творів, свої знання про літературу античності й Відродження;

Ціннісний компонент

обговорює філософсько-етичні проблеми, порушені у творах; висловлює судження щодо проблем праведного благочестивого життя (за «Божественною комедією») та морального вибору в житті людини (за трагедією «Гамлет»);

Учень / учениця

Спілкування державною мовою

тлумачить поняття «трагедія», «міф», «епічна поема», «вічний образ»; збагачує власне мовлення крилатими висловками з «Одіссеї» та «Гамлета»;

Спілкування іноземними мовами

читає уривок із трагедії «Гамлет» англійською мовою (за умови володіння цією мовою); порівнює уривки оригіналу та перекладу трагедії «Гамлет» (за умови володіння англійською мовою);

Математична компетентність

установлює причиново-наслідкові зв'язки між подіями твору;

Інформаційно-цифрова

компетентність

застосовує цифрові технології для пошуку необхідної інформації; створює електронну продукцію (презентації, афіші тощо) для популяризації прочитаних творів;

Уміння вчитися

використовує різні види читання (повільне, виразне, коментоване, повторне, вибіркове); здійснює самооцінювання результатів власної діяльності, рефлексію, зіставляючи свої погляди з поглядами головних персонажів трагедії «Гамлет»;

Соціальна та громадянська

компетентності

Визначає у творах актуальні соціальні проблеми та ідеї; оцінює стосунки Гамлета і зображеного у шекспірівській трагедії соціуму; висловлює думку щодо порушених у прочитаних творах соціальних проблем;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

сприймає прочитані твори в контексті відповідної доби й сучасної культурної ситуації;

<p>оцінює чинники (цінності, ідеали, стани) духовного життя і вчинків літературних персонажів; робить висновки про значення прочитаних творів для світового культурного поступу в цілому і розвитку українського культурного середовища зокрема</p>	<p>аналізує та інтерпретує твори в аспекті національної культури та загальнолюдських цінностей; усвідомлює роль античності і Відродження в розвитку української і світової культури.</p>
---	--

Проза й поезія пізнього романтизму та переходу до реалізму XIX ст

<p>Учень / учениця Знансвий компонент розуміє особливості розвитку романтизму, специфіку його течій у національних літературах і творчості митців; знає українських перекладачів та українські переклади прочитаних творів, визначає в них засоби художньої виразності; Діяльнісний компонент виявляє жанрові ознаки прочитаних творів; визначає особливості взаємодії різних елементів (романтичних і реалістичних) у творах письменників; аналізує провідні теми, проблеми, мотиви творів; коментує, характеризує, інтерпретує образи персонажів та засоби їх створення; виявляє особливості індивідуального стилю митців; зіставляє образи, засоби виразності; виявляє традиції й новаторство митців на тлі літературного процесу; Ціннісний компонент висловлює власну думку щодо порушених у творах проблем; усвідомлює гуманістичні цінності доби романтизму (пріоритет особистості, свободи, мистецтва, людських почуттів та ін.);</p>	<p>Учень / учениця Спілкування державною мовою пояснює сутність понять і фактів, пов'язаних із розвитком романтизму; бере участь у дискусії стосовно проблем, порушених у творах; Спілкування іноземними мовами читає тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння нею); порівнює оригінали й переклади (у фрагментах); Математична компетентність складає таблиці, схеми на підставі прочитаних творів; установлює причиново-наслідкові зв'язки подій та образів; Компетентності в природничих науках і технологіях самостійно знаходить і систематизує інформацію про літературні твори та явища; Інформаційно-цифрова компетентність використовує цифрові технології для розширення уявлень про творчість письменників; Соціальна та громадянська компетентності виявляє соціальні явища, які знайшли відбиток у творах, аналізує авторську позицію щодо соціальних проблем; оцінює стосунки романтичних героїв і соціуму; усвідомлює цінність активної життєвої позиції; Обізнаність та самовираження у сфері культури розглядає твори письменників на тлі історико-літературного процесу, у зв'язках з історією культури;</p>
---	---

	<p>Екологічна грамотність і здорове життя з'ясовує роль пейзажів у творах романтизму, визначає ставлення представників романтизму до природи.</p>
<p>Роман XIX століття</p>	
<p>Учень / учениця Знаннєвий компонент знає історію формування жанру роману у світовій літературі, його різновиди; розуміє специфіку розвитку роману в XIX ст., називає його жанрові ознаки; Діяльнісний компонент виявляє ознаки типовості образів у реалістичному романі; характеризує й порівнює романні образи у зв'язках із дійсністю, середовищем, світоглядними шуканнями митців; на підставі прочитаних творів виокремлює ознаки різновидів; зіставляє образи персонажів; Ціннісний компонент висловлює судження щодо порушених у романах проблем; дає оцінку героям, використовуючи навички критичного мислення;</p>	<p>Учень / учениця Спілкування державною мовою пояснює суть поняття «роман»; Спілкування іноземними мовами читає тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння нею); Математична компетентність установлює причиново-наслідкові зв'язки між типовими характерами й типовими обставинами їх формування; Компетентність в природничих науках і технологіях коментує та аналізує різні інтерпретації та оцінки критиків щодо прочитаних романів; Інформаційно-цифрова компетентність використовує цифрові технології для створення презентацій за прочитаними творами; Уміння вчитися використовує словники, довідники для здобуття теоретичних знань про розвиток жанру роману; Ініціативність і підприємливість Створює обкладинку або рекламу улюбленого роману, коментує свій задум; Соціальна та громадянська компетентності аналізує вплив соціуму на особистість; висловлює власну думку щодо суспільних і моральних питань, порушених у прочитаних творах; Обізнаність та самовираження у сфері культури зіставляє прочитані твори з екранізаціями, ілюстраціями тощо,</p>

критично оцінює їх; визначає особливості культури, які знайшли відбиток у романах ХІХ ст.

Перехід до модернізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці

Учень / учениця

Знаннєвий компонент

розповідає про зміну світоглядних та естетичних засад літератури й мистецтва на межі ХІХ–ХХ ст.;

називає характерні ознаки модерністських течій і явищ у художніх творах; знає основні віхи життя і творчості митців, риси їхнього індивідуального стилю;

Діяльнісний компонент

аналізує ліричні твори (цілісно і у фрагментах);

виявляє у творах письменників провідні проблеми, теми, мотиви;

виокремлює символи, пояснює їхній асоціативний зміст;

розкриває зв'язок романтизму і модернізму (на ранньому етапі модернізму), реалізму і модернізму (на зрілому етапі модернізму);

характеризує взаємодію імпресіонізму та символізму в ліриці кінця ХІХ – початку ХХ ст.; обговорює проблему призначення мистецтва й митця;

висловлює власні думки щодо впливу французького символізму на розвиток української поезії;

Ціннісний компонент

сприймає й розуміє естетику образного слова;

висловлює судження щодо художньої цінності прочитаних творів, образів ліричних героїв;

Учень / учениця

Спілкування державною мовою

знає та інтерпретує українські переклади творів поетів;

Спілкування іноземними мовами

читає й інтерпретує оригінали віршів іноземною мовою (за умов володіння нею);

Математична компетентність

визначає у прочитаних творах символи, створює їхні графічні зображення, тлумачить їх;

Компетентності в природничих науках і технологіях

складає тези (лекції вчителя чи власного виступу);

Інформаційно-цифрова компетентність

здійснює (за допомогою цифрових технологій) пошуководослідницьку діяльність у літературній царині (збирання відомостей про письменників, систематизація фактів, аналіз окремих літературних явищ, підготовка повідомлення, презентації тощо);

Уміння вчитися

використовує літературознавчі словники, енциклопедії та інші види джерел;

Ініціативність і підприємливість

навчається цінувати власну свободу, ініціативність, обстоює власні позиції;

Соціальна та громадянська компетентності

доводить значення краси мистецтва для розвитку особистості сучасної людини й світу;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

усвідомлює зв'язок літератури й живопису, літератури й музики на етапі раннього модернізму (імпресіонізм, символізм);

	<p>Екологічна грамотність і здорове життя визначає засоби художньої виразності для створення пейзажів у ліриці й образотворчому мистецтві.</p>
<p>Драматургія кінця XIX – початку XX ст.</p>	
<p>Учень / учениця Знаннєвий компонент розуміє сутність кардинальних змін у драматургії на межі XIX–XX ст., ідейних та естетичних шукань представників «нової драми»; знає й коментує перебіг сюжету, розвиток дії (зовнішньої та внутрішньої); Діяльнісний компонент виокремлює новаторські риси в прочитаному творі; виявляє жанрові ознаки твору, розкриває особливості взаємодії різних елементів у них; з'ясовує значення символів у п'єсі; зіставляє розвиток європейської та української драми на межі XIX–XX ст.; висловлює погляди щодо особливостей «нової драми», а також прочитаних творів; Ціннісний компонент висвітлює актуальні проблеми, порушені у творі, інтерпретує їх на підставі власного досвіду, у проекції на сучасність.</p>	<p>Учень / учениця Спілкування державною мовою пояснює значення назви твору у зв'язку з його ідейно-художнім змістом Математична компетентність установлює причиново-наслідкові зв'язки між мотивами та діями героїв; Компетентності в природничих науках і технологіях знаходить у творі образи та символи, пов'язані зі світом природи та людської діяльності, розкриває їхній зміст і роль у тексті; Інформаційно-цифрова компетентність складає план тексту (простий, складний, цитатний); Уміння вчитися використовує додаткову літературу, пошукові системи для отримання нових знань; Ініціативність і підприємливість пропонує власні ідеї щодо розв'язання питань, порушених у творах «нової драми»; Соціальна та громадянська компетентності усвідомлює взаємозв'язок між розвитком суспільства і літературою; Обізнаність та самовираження у сфері культури зіставляє літературні твори з їхніми екранізаціями та театральними виставами; розкриває внесок митців у розвиток національної та світової культури.</p>
<p>Сучасна література в юнацькому читанні</p>	
<p>Учень / учениця Знаннєвий компонент знає популярних сучасних письменників та їхні твори;</p>	<p>Учень / учениця Спілкування державною мовою висловлює враження щодо прочитаного зв'язною українською мовою;</p>

розуміє зв'язок творчості сучасного письменника з національними традиціями й тенденціями розвитку літератури, наводить приклади такого зв'язку в прочитаному творі;

розповідає про основні події та персонажів прочитаних творів;

формулює критерії художності;

Діяльнісний компонент

розрізняє твори класичної та масової літератури;

аналізує й інтерпретує прочитані твори сучасності;

визначає особливості індивідуальних стилів митців (на прикладі прочитаних творів);

Ціннісний компонент

висловлює суження щодо порушених у творах питань та художніх образів;

робить висновки про національне та загальнолюдське значення прочитаних творів; критично оцінює твори масової літератури;

Спілкування іноземними мовами

користується іноземними порталами й виданнями сучасної літератури (за умови володіння іноземною мовою);

Математична компетентність

виявляє здатність до абстрактного мислення (на різних етапах роботи з твором); установлює причиново-наслідкові зв'язки між подіями художнього твору, етапами еволюції героя (героїні), змінами ставлення до нього (неї) інших персонажів; ***Компетентності в природничих науках і технологіях***

Здійснює пошукову діяльність, словесно оформлює результати дослідження; критично оцінює результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; застосовує різні види інформації та читання; ***Інформаційно-цифрова компетентність*** використовує інтернет-ресурси для отримання нових знань; складає дописи в соціальних мережах щодо прочитаних творів; використовує сайти сучасних зарубіжних письменників, українські та зарубіжні інтернет-ресурси, пов'язані з художньою літературою;

Уміння вчитися

самостійно визначає власну читацьку траєкторію; Ініціативність і підприємливість створює рекламу, рецензію улюблених сучасних творів; Соціальна та громадянська компетентності виявляє актуальні проблеми сучасного світу в прочитаних творах; аналізує читацькі інтереси молоді; усвідомлює відповідальність за свої вчинки;

Обізнаність та самовираження у сфері культури

сприймає твори сучасної літератури в контексті культури країни, яку репрезентує художній твір; порівнює літературні тексти з їхнім утіленням у кіномистецтві;

Екологічна грамотність і здорове життя

осмислює цінність життя; усвідомлює переваги й ризики інформаційної доби для особистості.

